

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.7.2020

Druk nr 366
Warszawa, 6 maja 2020 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 10. posiedzeniu w dniu 5 maja 2020 r. uchwałę w sprawie ustawy

- o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 5 maja 2020 r.

**w sprawie ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych
na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2020 r. ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2020 r. ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., postanowił ją odrzucić.

O odrzuceniu ustawy przesądziły trzy grupy argumentów. Po pierwsze, ustawę uchwalono z naruszeniem reguł stanowienia prawa, w tym tych dotyczących kodeksów i ustaw regulujących wybory, które powinny być rozpatrywane szczególnie starannie. Co istotne, reguły przeprowadzania wyborów zmieniono po zarządzeniu tych wyborów, w trakcie kampanii wyborczej, z planowanym wejściem w życie ustawy na kilka dni przed terminem zarządzonych wyborów. W ustawie całkowicie zlekceważono uprawnienie Prezydenta do jej rozważenia i podpisania w terminie 21 dni; ustawa nakazała Prezydentowi podpisać ją natychmiast.

Po drugie, ustawa zawiera istotne błędny merytoryczne i legislacyjno-prawne. Przewiduje przekazywanie wyborcom kart do głosownia w formie zwykłej przesyłki pocztowej, bez potwierdzenia przez wyborcę, że otrzymał kartę do głosowania. Utrudnia głosowanie wyborcom przebywającym poza miejscem zamieszkania oraz wyborcom przebywającym za granicą. Ogranicza kompetencję lub zmienia skład niezależnych dotychczas organów wyborczych, takich jak Państwowa Komisja Wyborcza i obwodowe komisje wyborcze. Przekazuje ich istotne kompetencje ministrowi reprezentującemu partię rządzącą. Usuwa gwarancje dotychczas tajnego głosowania; członkowie rodziny lub osoby przekazujące kopertę z kartą wyborczą do komisji, będą mogły skorzystać z pokusy zapoznania się z głosem wyborcy. Ustawa zawiera też błędy redakcyjne, wynikające z jej zbyt pośpiesznego uchwalenia.

Po trzecie, ustawa oparta jest na błędnym przeświadczeniu, że wybory można przeprowadzić w stanie epidemii, a wiele wskazuje na to, że uchwalona została właśnie po to, by wykorzystać epidemię do przeprowadzenia wyborów z pozorną kampanią wyborczą, przy wykorzystaniu Telewizji Polskiej i Polskiego Radia do promocji jedynie kandydata partii rządzącej.

W warunkach epidemii Rząd powinien wprowadzić stan klęski żywiołowej, a wybory powinny zostać, zgodnie z Konstytucją, odroczone. Wybory przeprowadzane w obecnej sytuacji i na podstawie tej ustawy, zamiast dać wyborcom realną szansę wyboru najlepszego kandydata i zapewnić Prezydentowi właściwą legitymację i autorytet, mogą stać się technicznym rytuałem stwarzającym pozory wyborów wolnych, powszechnych, tajnych i demokratycznych.